

TLAČOVÁ SPRÁVA

18. september 2020

Vyšla publikácia o tvorbe významnej českej dokumentaristky Heleny Třeštíkovej

Najnovším prírastkom knižnej edície filmologického časopisu Kino-Ikon – Cinestézia sa stala publikácia *Čas na priestor súkromia a priestor verejnosti*, ktorú jej autorka filozofka a estetička Romana Javorčeková, venovala vybraným témam tvorby významnej českej dokumentaristky Heleny Třeštíkovej. Prezentácia knihy za účasti autorky sa uskutoční v stredu 23. septembra o 17.30 hod. v Kine Lumière, počas večera sa zároveň premietne Třeštíkovej nový časozberný televízny dokument *Ester (2020)*. Divákovi prostredníctvom videozáznamu prihovori aj samotná režisérka.

Publikácia *Čas na priestor súkromia a priestor verejnosti* sa na tvorbu Heleny Třeštíkovej zameriava z hľadiska témy domova, bývania a priestoru, ktorý s nimi súvisí, a je príznačný pre režisérkinu tvorbu. Ambíciou autorky Romany Javorčekovej nebol výklad alebo hodnotenie celej filmovej tvorby Heleny Třeštíkovej. „*Snažila som sa filozoficky spracovať motív domova a bývania, ktoré majú pre autorku dôležitý význam v súkromnom aj profesionálnom živote. Preto som si na svoju analýzu volila najmä tie z jej krátkometrážnych a dlhometrážnych časozberných filmov, v ktorých som identifikovala najvýznamnejšie spojenia motívov domova, súkromného a intímneho priestoru, slobody, zodpovednosti, ktoré ma postupne privádzali k iným modom bytia,*“ vysvetľuje v úvode publikácie.

Téma súkromného i verejného priestoru sa v rôznych podobách a intenzite záberu objavuje naprieč celou Třeštíkovej tvorbou. Prítomná je už v jej školskom cvičení *Živá voda (1972)*, v ktorom sleduje, ako vodná priehrada vymaže z mapy dedinu, inak sa k nej vracia vo svojom zatiaľ poslednom filme *Forman vs. Forman (2019)* o režisérovi, ktorý v detstve počas vojny prišiel o rodičov, potom býval na internátoch, v podnájdoch a emigroval bez rodiny. Odlišne rezonuje táto téma aj v každom z režisérkiných časozberných dokumentov, ako sú *René (2008)*, *Katka (2009)* či séria *Manželské etudy*, z ktorej v dlhšom časovom horizonte vznikli aj dva celovečerné filmy *Marcela (2006)* a *Strnadovci (2017)*.

Publikácia je rozdelená na dve časti. Prvá časť *Priestor bývania a domov* sa zaoberá otázkami domova, podmienkami potrebnými na jeho vytvorenie, jeho charakteristickými znakmi i tým, ako domov súvisí so súkromným, intímnym a verejným priestorom. Druhá časť *Priestory „nebývania“ a esencia domova* je zameraná na priestory, ktoré nie sú určené primárne na ľudské bývanie, no ak sa v nich človek ocitne a musí ich z nejakého dôvodu obývať, mení sa ich charakteristika. Javorčeková zdrazňuje, že „*cieľom tejto práce bolo uchopiť tému domova ako existenčného predpokladu života človeka, ako to ukazujú časozberné filmy Heleny Třeštíkovej. Poukazuje sa najmä na to, že s domovom sa spája časová dimenzia, pretože domov sa nielen vytvorí, ale vytvára, neustále transformuje, niekto sa oň stará.*“ Skutočnosť, že domov podlieha premenám v čase, je zároveň v súlade režisérkinou najčastejšou tvorivou metódou časozberného nakrúcania.

Prezentácia knihy *Čas na priestor súkromia a priestor verejnosti* sa uskutoční v stredu 23. septembra 2020 o 17.30 hod. v Kine Lumière za účasti autorky, knihu uvedie jej kolega z Filozofického ústavu Slovenskej akadémie vied, filozof Jozef Pauer. Počas večera sa premietne Třeštíkovej nový časozberný

Vyšla publikácia o tvorbe významnej českej dokumentaristky Heleny Třeštíkovéj

televízny dokument *Ester* (2020) o českej moderátorky Ester Janečkovej, ktorý režisérka začala nakrúcať pred tridsiatimi rokmi, keď mala Ester sedemnášť rokov a bola študentkou strednej zdravotnej školy. Film bude uvedený v exkluzívnej predpremiére a vďaka láskavej spolupráci Českej televízie a spoločnosti Negativ Film.

Publikáciu vydali v roku 2020 Asociácia slovenských filmových klubov a Slovenský filmový ústav v knižnej edícii filmologického časopisu Kino-Ikon – Cinestézia, ktorej zámerom je publikovanie textov otvárajúcich nové horizonty uvažovania o kinematografii a iných umeniach, či už o konkrétnych tvorcoch a ich dielach, alebo o rôznych aspektoch kinematografie. Publikácia vyšla na 200 stranách a v predaji je za 6,80 € vo vybraných slovenských kníhkupectvách a v predajni SFÚ Klapka.sk.

Vydanie publikácie finančne podporil [Audiovizuálny fond](#).

[Vstup na podujatie je voľný, potrebná je rezervácia voľnej vstupenky na oficiálnej stránke Kina Lumière](#)
[Viac informácií o publikácii *Čas na priestor súkromia a priestor verejnosti* na eshope Klapka.sk](#)
[Viac informácií o prezentácii publikácie v Kine Lumière na oficiálnej stránke kina](#)
[Sedmička bezpečnej a pohodlnej návštevy Kina Lumière na oficiálnej stránke kina](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk